

3.D Participatie

Onderneming: Van Stipdonk Landschapsinrichting
Hulsterweg 11
5662 TL Geldrop
040-2856366
www.vanstipdonk.nl

Begeleiding: Conformiso B.V., Annette Willems

3. Actieve participatie

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname van Van Stipdonk Landschapsinrichting aan initiatieven met als doel een reductie van de CO₂-uitstoot. Het is een selectie van meerdere sector- en keteninitiatieven die tijdens de managementvergadering CO₂-Prestatieladder besloten zijn.

1. Sectorinitiatief “Sturen op CO₂”

CUMELA Nederland heeft een sectorinitiatief opgestart voor haar leden. VSL neemt daar actief aan deel door deelname aan een aantal bijeenkomsten per jaar. Daarin worden de deelnemers van Cumela uitgebreid geïnformeerd over studiemateriaal inzake CO₂, men wisselt gegevens uit en heeft toegang tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema.

Doel

Dit sectorinitiatief heeft tevens tot doel CUMELA leden te ondersteunen om de eisen die de norm stelt (gezamenlijk) op peil te houden en verder te ontwikkelen. Door actief deel te nemen aan dit meerjarig sectorinitiatief krijgen deelnemers een uitgebreide stroom aan informatie, nieuwe ideeën en zicht op de benodigde documenten om de CO₂ sturing te verbeteren. Daarnaast werken de deelnemers thema's uit met betrekking tot de meest elementaire emissie (brandstof) binnen de CUMELA sector. Zoals een beter inzicht in de verbruik cijfers (invalshoek A), de mogelijkheden tot reductie (invalshoek B) en hoe daarover intern en extern te communiceren (invalshoek C).

Het doel van het initiatief is dat leden individueel door een collectieve inspanning 1% emissie per jaar reduceren ten opzichte van het basisjaar 2014.

Van alle thema's wordt verslag gedaan. De resultaten worden verspreid via de ledenblad “Grondig”, de CUMELA nieuwsbrief, de CUMELA-site en de bedrijfssite Van Stipdonk Landschapsinrichting.

<http://www.cumela.nl/cursus/brandstof-co2/sturen-op-co2-sectorinitiatief>

2. Ontwikkeling Graspers om grasmaaisel te bewerken

Van Stipdonk Landschapsinrichting heeft samen met drie andere bedrijven, een collega bedrijf, een machine bouwen en een adviesbureau een systeem ontwikkeld om grasmaaisel te raffineren. Tijdens het raffinage proces wordt m.b.v. een graspers het grasmaaisel gescheiden in grasvezel en eiwitsap. De optimalisering van dit proces is in volle gang.

De grasvezels worden verwerkt in papier en isolatiemateriaal. Tevens worden grasvezels als turfvervanger in de potgrondindustrie gebruikt.

In geval van de papierproductie worden in het proces het oude papier en de houtpulp vervangen door grasvezels.

Bij de productie van isolatiemateriaal vervangt de grasvezel het steenwol/glaswol.

Zowel voor de productie van papier als bij de productie van isolatiemateriaal is veel energie nodig en dus veel CO₂ uitstoot.

Het gebruik van grasvezel vermindert de CO₂-uitstoot. CO₂ is namelijk in de grasvezel opgeslagen en door langdurig gebruik van de grasvezel in isolatiemateriaal wordt de CO₂ vastgelegd en niet uitgestoten. In geval van papier wordt de grasvezel meerdere malen hergebruikt.

Grasvezel als turfvervanger zorgt er voor dat er minder turf afgegraven hoeft te worden om potgrond te produceren. Bij het opgraven van turf komt CO₂ vrij als gevolg van de CO₂-uitstoot door dieselvebranding van de machines. Bij het gebruik van turf als potgrond komt echter ook CO₂ vrij. De CO₂ was in voorgaande eeuwen opgeslagen in de plantenresten en tot turf verworden. Bij gebruik als potgrond komt deze CO₂ weer vrij.

Eiwitsap kan gebruikt worden als eiwitvervanger in veevoer, ter vervanging van o.a. soja. Dat betekent dat er minder soja aangevoerd hoeft te worden vanuit Zuid-Amerika of de Verenigde Staten en daarmee wordt er minder CO₂ uitgestoten. Daarnaast lopen er onderzoeken naar de ontwikkeling van bioplastic uit graseiwit. Dat betekent dat er minder aardolie nodig is voor de productie van plastic.

Polymelkzuur (PLA) is op dit moment één van de belangrijkste bouwstenen voor groene, biobased kunststoffen. Uit biomassa, zoals bermgras, kan via fermentatie de stof melkzuur worden gewonnen. Via (bio)raffinage kan daaruit polymelkzuur worden geproduceerd. De juiste combinatie van de grondstof polymelkzuur (PLA) met toevoegingen en verwerkt met een bepaalde technologie kunnen hoogwaardige producten voortbrengen. Kortweg: van polymelkzuur tot biobased piepschuim en (hittebestendige) biobased kunststofproducten.

Resumé: een CO₂-besparende verwerking en toepassing van grasmaaisel, samengevat in onderstaand figuur.

